

Tillæg til miljøgodkendelse af svi-
nebruget Donstedvej 60,
9352 Dybvad

§ 12,3

*Lovbekg. nr. 256 af 21. marts 2017
om husdyrbrug og anvendelse af gød-
ning m.v., jf. § 10, stk. 9 i ÆL
204 af 28-02-2017*

Dato for gyldighed

29. maj 2018

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	0
Datablad	1
1 Resumé og samlet vurdering	2
1.1 Ikke teknisk resumé	2
1.2 Offentlighed.....	3
2 Generelle forhold	4
2.1 Forudsætninger for miljøgodkendelsen.....	4
2.2 Tidligere afgørelser efter husdyrloven.....	4
2.3 Meddelelsespligt – anlæg og ejerforhold	4
2.4 Gyldighed, kontinuitet og ophør	5
2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen.....	5
3 Beliggenhed og planmæssige forhold	6
3.1 Lokalisering i forhold til beboelser, bygge- og fredningslinier, landskab mv.	6
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift	7
4.1 Husdyrhold, staldindretning og ventilation	7
4.2 Fodring	8
4.3 Energi- og vandforbrug	9
4.4 Spildevand og affald	9
4.5 Driftsforstyrrelser eller uheld	9
5 Gødningsproduktion og -håndtering	10
5.1 Produktion og opbevaring af husdyrgødning	10
5.2 Gyllekøling	11
6 Forurening og gener fra husdyrbruget	12
6.1 Ammoniak og natur nær anlægget.....	12
6.2 Lugt	14
6.3 Fluer og skadedyr	16
6.4 Transport, Støj, støv og lys	16
7 Bedste tilgængelige teknik (BAT)	17

DATABLAD

Titel:	Tillæg til miljøgodkendelse af 17. februar 2010 efter husdyrlovens § 12
Dato for godkendelse:	29. maj 2018
Lovgrundlag	Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017, jf. § 10, stk. 9 i ÆL 204 af 28-02-2017
J.nr.	GEO-2017-02950
Skema ID	Skema ID 94823 (hovedansøgning med udvikling de seneste 8 år) Skema ID 104259 (fiktiv ansøgning med udvikling fra 2010 til nu)
CVR-nr.:	3749 7819
CHR-nr.:	104501
Ejendomsnummer:	813-0183536
Matr. nr.:	1a, Donsted By, Albæk
Adresse:	Donstedvej 60, 9352 Dybvad
Ansøger:	Donsted Aps v/Ulrik Lunden, Sæbyvej 81, 9340 Aså Tlf. 98850506 / 30650421. Mail: lunden@store-bouet.dk
Konsulent:	Tina Madsen, AgriNord Tlf. 96351191/40615275. Mail: tim@agrinord.dk
Kommunens sagsbehandler:	Anne Marie Henriksen Tlf. 9845 6272. Mail: anmh@frederikshavn.dk
Tilsynsmyndighed:	Frederikshavn Kommune Rådhus Allé 100 9900 Frederikshavn tlf. +45 9845 5000 tf@frederikshavn.dk www.frederikshavn.dk

1.1 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Donsted Aps v/ Ulrik Lunden, Sæbyvej 81, 9340 Aså har søgt om en miljøgodkendelse for ejendommen Donstedvej 60, 9352 Dybvad. Der er søgt om nedenstående projekt:

- Ændring af svinebesætningen fra 14.575 smågrise (7,2 – 30 kg) og 14.575 slagtesvin (30-110 kg) til fremover 13.300 smågrise (15 - 31 kg) og 13.300 slagtesvin (31 - 110 kg). Omregnet til DE (dyreenheder) svarer det til en ændring fra 463,19 til fremover 402,59¹.
- Ændring af staldtype i smågrisestald fra 2-klimastald med delvis spaltegulv til drænet gulv + spalter (50/50).
- Ændring af staldtype i slagtesvinestald fra delvis spaltegulv 50-75 % fast gulv til drænet gulv + spalter (33/67)
- Etablering af gyllekøling i eksisterende staldanlæg
- Overdækning af ejendommens 2 eksisterende gylletanke á 4.500 m³

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Frederikshavn Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem med skema ID 94823 første gang den 12. juli 2017.

Kommunen har vurderet, at den ansøgte ændring af produktionen på Donstedvej 60, 9352 Dybvad vil kunne ske i overensstemmelse med Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug² samt habitatdirektivet når virksomheden drives på de vilkår som fremgår af nærværende Miljøgodkendelse. Det vurderes, at husdyrbruget kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Det vurderes endvidere, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik.

Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende centrale vilkår:

DEN MAKSIMALE HUSDYRPRODUKTION (VILKÅR 3-4)

FODRINGSTILTAG (VILKÅR 5-8)

ETABLERING AF OVERDÆKNING PÅ 2 GYLLETANKE (VILKÅR 9)

ETABLERING OG DRIFT AF GYLLEKØLING (VILKÅR 10-18)

---

¹ De angivne DE er opgivet i henhold til bekendtgørelse nr. 1324 af 15. november 2016 om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., med senere ændringer.

² Lovbekg. nr. 256 af 21. marts 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

1.2 OFFENTLIGHED

Ejendommens matrikulære naboer blev orienteret om ansøgningen den 8. august 2017 med en frist frem til den 6. september 2017 til at komme med bemærkninger til ansøgningen. Der kom ingen bemærkninger i forbindelse med denne nabohøring.

Udkast til miljøgodkendelse eller orientering herom blev den 9. maj 2018 sendt i partshøring hos ansøger samt sagens øvrige berørte parter. "Andre berørte" er fastlagt som ejendomme der ligger indenfor den beregnede, vejledende konsekvenszone (svarende til ejendomme indenfor en afstand af ca. 904 m fra den aktuelle ejendom). Der var frist til afgivelse af bemærkninger frem til den 28. maj 2018.

Der kom ingen bemærkninger i forbindelse med partshøringen.

2.1 FORUDSÆTNINGER FOR MILJØGODKENDELSEN

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Donstedvej 60, 9362 Dybvad.

Det ansøgte husdyrbrug er et såkaldt "IE-husdyrbrug" der er omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 12, stk. 1, nr. 2: Husdyrbrug med over 210 dyreenheder slagtesvin. IE-husdyrbrug er omfattet af særlige krav og bestemmelser i husdyrgodkendelsesloven. Vilkår som følge heraf er indarbejdet i miljøgodkendelsen.

Ejendommen skal fremover indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne godkendelse, og i overensstemmelse med vilkår, der fremgår af denne miljøgodkendelse. Ejendommen skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsens vilkår. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår, ved at kunne fremlægge tilstrækkelig dokumentation f.eks. effektivitetskontrol, gødningsregnskab, logbøger eller tilsvarende.

2.2 TIDLIGERE AFGØRELSE EFTER HUSDYRLOVEN

Der er tidligere meddelt følgende afgørelser efter husdyrloven til husdyrbruget:

- Miljøgodkendelse efter husdyrlovens § 12,2 meddelt 17. februar 2010. Omfattede en udvidelse fra 14.000 slagtesvin (30-104 kg) til 14.575 FRATS-grise (7,2 - 110 kg).
- Tillæg af 15. august 2016 til miljøgodkendelsen fra 2010. Tillægget omfattede en ændring af svineproduktionen fra 14.575 (7,2-110 kg) til 13.300 (15-110 kg). Desuden en ændring i staldgulvet fra delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv til delvis spaltegulv med 24-49 % fast gulv samt overdækning af begge gylletanke. Ejer har oplyst, at han ikke ønsker at udnytte dette tillæg og der er derfor i stedet søgt om nærværende afgørelse.

I forbindelse med nærværende miljøgodkendelse er der i forhold til en række miljøpåvirkninger (herunder ammoniakdeposition) foretaget en samlet vurdering af samtlige ændringer og udvidelser gennem de seneste 8 år. Dette er i overensstemmelse med husdyrgodkendelsesloven.

Miljøgodkendelsen af 17. februar 2010 er fortsat gældende, idet der foretages følgende ændringer i forhold til vilkår:

- Vilkår 1 og 2 i MGK 2010 om husdyrbrugets sammensætning og størrelse udgår og erstattes af vilkår 3 og 4 i denne godkendelse
- Vilkår 3 i MGK 2010 vedr. fytase er fortsat gældende
- Vilkår 4 i MGK 2010 vedr. beredskabsplan er fortsat gældende
- Vilkår 5, 6 og 7 i MGK 2010 vedr. nedfældning af gylle, efterafgrøder og sædskifte udgår

2.3 MEDDELELSERPILIGT – ANLÆG OG EJERFORHOLD

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt, før udvidelsen eller ændringen er godkendt af kommunen, jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.4 GYLDIGHED, KONTINUITET OG OPHØR

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 6 år efter meddelelsen af denne afgørelse. Godkendelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri, anses afgørelsen for udnyttet når det konstateres, at det der er truffet afgørelse, om faktisk er gennemført.

Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år jf. § 48 stk. 2 i bekendtgørelse nr. 1380 af 30. november 2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug. Udnyttelse anses her for at foreligge, når der har været en produktion svarende til mindst 25 % af det godkendte

Ved ophør af driften skal stalde og gyllekummer rengøres. Gyllebeholdere, som ikke fortsat skal anvendes, skal tømmes og rengøres.

1. Når gulvtypen i svinestalden er ændret og taget i drift skal det anmeldes til tilsynsmyndigheden. Anmeldelsen kan ske via mail til tf@frederikshavn.dk
2. Ved husdyrbrugets ophør eller ved husdyrbrugets delvise ophør, hvor produktionen kommer under grænsen for "IE-husdyrbrug" skal ophøret/nedgangen anmeldes til kommunen inden for 4 uger, sammen med et oplæg til en vurdering af jord og grundvand, jf. Jordforureningslovens § 38k.

2.5 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år fra meddelelsen af godkendelsen der blev meddelt i 2010 - dvs. i 2018.

3.1 LOKALISERING I FORHOLD TIL BEBOELSER, BYGGE- OG FREDNINGSLINIER, LANDSKAB MV.

Der er ikke nybyggeri i forbindelse med den aktuelle ansøgning. Det indgår dog i projektet, at ejendommens to eksisterende gylletanke overdækkes med teltdug. Teltdugen vil få en højde 7 meter over tankens sidehøjde på 2,5 meter. Totalhøjden bliver dermed 9,5 meter.

Produktionsanlægget ligger i et område, der i kommuneplanen er udlagt til flersidig anvendelse. Inden for disse områder skal der søges mod at tage et samtidigt hensyn til eksempelvis natur, miljø, landskab og rekreative værdier samt fortsat bosætning og erhverv.

Etablering af overdækning på gylletankene er erhvervsmæssigt nødvendigt og der er tale om eksisterende gylletanke, der ligger i tilknytning til ejendommens øvrige produktionsanlæg.

Det er kommunens vurdering, at overdækning af de to gylletanke ikke vil forringe de landskabelige interesser i området. Der er dermed ingen ændringer i den landskabelige vurdering i forhold til miljøgodkendelsen af 17. februar 2010.

4.1 HUSDYRHOLD, STALDINDRETNING OG VENTILATION

Det ansøgte dyrehold med tilhørende staldsystemer fremgår af tabel 1. Placering af staldanlæg fremgår af figur 1. I slagtesvinestalden ændres staldgulvet fra delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv til drænet gulv + spalter (33/67). I smågrisestalden ændres gulvtypen fra 2-klimastald med delvis spaltegulv til drænet gulv + spalter (50/50).

TABEL 1 OVERSIGT OVER ANSØGT DYREHOLD

Produktions- og staldtype	Vægtgrænser	Antal årsdyr	Stipladser	DE
Smågrise, drænet gulv + spalter (50/50)	15-31 kg	13.300	1.200	41,29
Slagtesvin, drænet gulv + spalter (33/67)	31-110 kg	13.300	3.100	361,30
Dyreenheder i alt	-	-	-	402,59

Miljøstyrelsen har udarbejdet teknologiblad for delvist fast gulv i slagtesvinestalde. Det fremgår heraf, at der er en lavere ammoniakemission fra gulve med 50-75 % fast gulv i forhold til gulve med 25-49 % fast gulv. Det skyldes, at der er en mindre gylleoverflade, når det faste gulv udgør 50-75 % af arealet. En forudsætning for den lavere ammoniakemission er imidlertid, at gulvet friholdes for svineri. Jævnfør Miljøstyrelsens teknologiblad har undersøgelser vist, at der kan være udtalte problemer med svineri i stier med stor andel af fast gulv. Ud over risiko for øget lugt- og ammoniakemission ved tilsvining af stierne, giver det gener i forhold til arbejdsmiljøet for de ansatte, herunder ved håndtering af slagtesvin i forbindelse med vejning og udlevering af slagtesvin. Optimering af klimastyring, overbrusning samt supplerende luftindtag kan afhjælpe problemet, men der kan ikke gives sikre anvisninger på, hvordan alle svineproducenter kan få faste gulve til at fungere uden svineri.

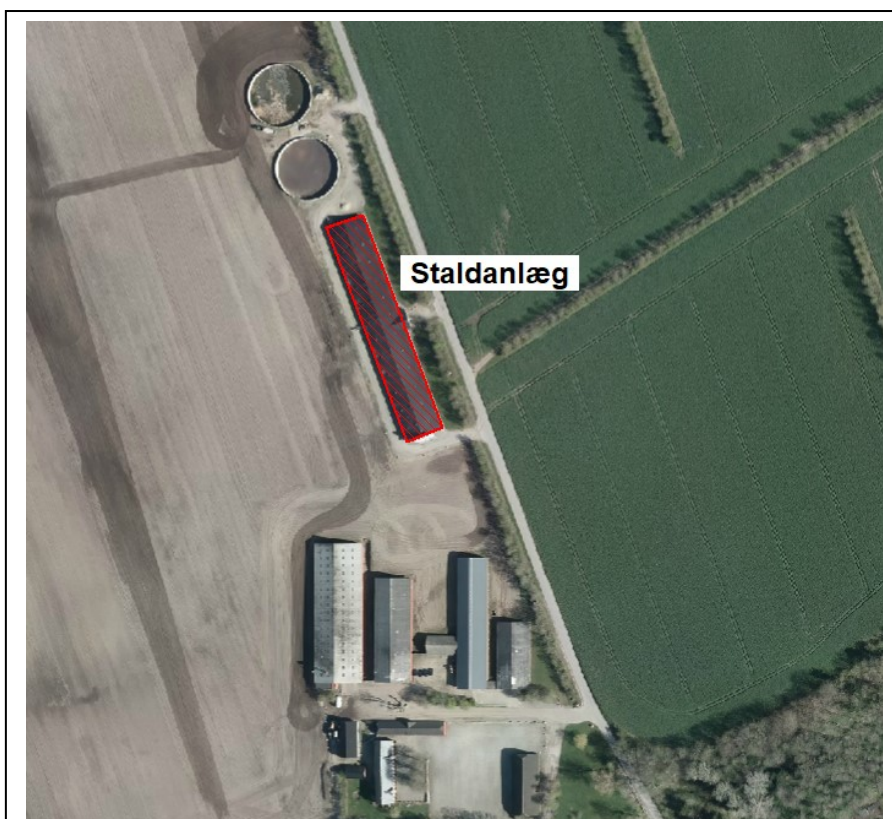
Frederikshavn Kommune har vurderet, at anlægget, på trods af ændring til en staldtype med en højere ammoniakemission, fortsat lever op til kravet om anvendelse af Bedst Anvendelig Teknologi (BAT). Beregning af BAT-niveau for kvælstof er foretaget i IT-ansøgningssystemet med udgangspunkt i Miljøstyrelsens standardvilkår for BAT fra 2011. Det ansøgte overholder BAT-kravet. Ansøger kan således godt vælge staldtyper eller teknologier, som isoleret set giver anledning til en større forurening, end hvis den mindst forurenende teknologi blev valgt. Dette kan lade sig gøre, hvis blot anlægget samlet set overholder de udledningskrav, som kommunen vurderer, er mulige på det aktuelle anlæg med baggrund i anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi.

Ved at vælge supplerende tiltag i form af etablering af gyllekøling, foderkorrektioner samt overdækning af gylletanken kompenseres i den aktuelle sag for den øgede ammoniakemission fra en staldtype med en større gylleoverflade. Kommunens samlede vurdering af, om BAT-krav til udledning overholdes, fremgår af afgørelsens kapitel 7.

Der er ingen ændringer af ventilationsanlægget på ejendommen i forbindelse med ændringer af staldsystemet.

Der stilles følgende vilkår for drift af husdyrholdet:

3. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført i overensstemmelse med ovenstående tabel. Produktionen må ikke overstige de anførte antal DE.
4. Der må ikke ændres på sammensætningen af dyregrupper og arter eller i staldindretning og andre forhold, uden at kommunen har vurderet effekten heraf. En ændring af sammensætningen af dyregrupper på maksimalt 5 % af den samlede husdyrproduktion kan dog ske uden yderligere vurdering fra kommunen, så længe det ikke medfører overskridelse af det tilladte maksimale antal DE.

FIGUR 1 PLACERING AF STALDANLÆG

4.2 FODRING

Der anvendes fortsat indkøbt færdigfoder på ejendommen. Der anvendes ligeledes fortsat fasefodring. Fodring er anvendt som virkemiddel til reduktion af ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Der er således (I IT-ansøgningen) foretaget en korrektion af foderforbrug og af proteinindhold pr FE. Der stilles derfor vilkår i forhold til dette. Vilkår er beregnet ud fra forudsætningerne i tabel 2. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men samlet skal vilkåret overholdes. Det er kommunens vurdering, at de anførte virkemidler for foder er realistiske.

5. Den totale mængde kvælstof ab dyr pr. år for **slagtesvin** skal være mindre end 30.815 kg N pr år.

Den totale mængde kvælstof pr. år beregnes efter følgende formel: antallet af slagtesvin X ((FEsv pr produceret gris X g råprotein/FEsv)/6250 - ((afgangsvægt - indgangsvægt) X 0,0296 g N pr. kg tilvækst))

6. Der skal føres en logbog eller produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
- Antal producerede slagtesvin
  - Gennemsnitlige vægtintervaller(indgangs- og afgangsvægt) for slagtesvin
  - Foderforbrug pr. kg tilvækst
  - Det gennemsnitlige indhold af råprotein pr FE i foderblandingen for slagtesvin
7. Dokumentationen for beregningen af N ab dyr pr dyr følger reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet. Kg N ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden fra 15. september år 1 (f.eks. 2015) til 15. februar år 3 (f.eks. år 2017).
8. Logbogen/produktionskontrollen samt indlægssedler/blandeforskrifter for foder skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

TABEL 2 FORUDSÆTNINGER FOR FODERVILKÅR

Parameter	Slagtesvin
Antal	13.300
Indgangsvægt	31,0 kg
Afgangsvægt	110,0 kg
FE pr kg tilvækst	2,54
G råprotein/FE	145,0 g

4.3 ENERGI- OG VANDFORBRUG

Der er ingen ændringer i forhold til miljøgodkendelsen af 17. februar 2010.

4.4 SPILDEVAND OG AFFALD

Der er ingen ændringer i forhold til miljøgodkendelsen af 17. februar 2010.

4.5 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

Der er tidligere udarbejdet beredskabsplan for bedriften. Det fremgår af vilkår i miljøgodkendelsen fra 2010, at denne årligt skal revideres og være tilgængelig på bedriften. Det aktuelle tillæg giver ikke anledning til ændringer.

5.1 PRODUKTION OG OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING

Ifølge ansøgningen vil der være en normproduktion på ca. 8.400 m³ gylle årligt inkl. vaskevand. Den endelige produktion af gylle afhænger bl.a. af tiltag til minimering af vandspild, tiltag vedrørende lavere foderforbrug og optimering af foderets indhold af protein og mineraler. Ansøger forventer en lavere gylleproduktionen end normen som følge af disse tiltag.

Gyllen opbevares i ejendommens to gylletanke á 4.500 m³. Der er således i alt 9.000 m³ opbevaringskapacitet på ejendommen svarende til over 12 måneders kapacitet ved normproduktion. Begge tanke overdækkes i forbindelse med ændringen af husdyrproduktionen. Med overdækning af gylletankene bliver der ikke tilledning af regnvand til tanken. Dette reducerer gyllemængden med 10 %. I det omfang der er ledig kapacitet, vil de blive anvendt til opbevaring af gylle fra andre husdyrproduktioner.

TABEL 3 OPBEVARING AF FLYDENDE HUSDYRGØDNING

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning
Gyllebeholder 1	2001	4.500	Teltoverdækning (ny)
Gyllebeholder 2	2001	4.500	Teltoverdækning (ny)
I alt	-	9.000	-

Tankene skal gennemgå beholderkontrol hvert 10. år. Tankene er senest kontrolleret i 2009.

I henhold til EU-kommissionens referencedokument om Bedst Anvendelig Teknologi (BAT) for svine- og fjerkræhold fra 2003 er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnlige af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Kommunen har samlet vurderet, at opbevaring af husdyrgødning lever op til kravet om anvendelse af BAT. Der stilles følgende vilkår vedrørende overdækning af gylletankene:

- Senest 3 måneder efter ændring af gulvtypen i staldanlægget, skal der være etableret fast overdækning af begge gylletanke

5.2 GYLLEKØLING

REDEGØRELSE OG VURDERING

Der etableres gyllekøling i den nye stald med henblik på reduktion af ammoniakemissionen. Gyllekøling er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste efter MELT-indstilling tilsluttet af Miljøstyrelsen den 5.februar 2018.

Det fremgår af ansøgningen, at anlægget dimensioneres efter varmebehovet i stald, mandskabsrum og stuehus. Anlægget etableres med en pumpe af mærket Thermia Mega XL. Beregningerne er baseret på en tilløbstemperatur på 10 C, en afgangstemperatur på 55 C og 3.600 rpm. Under disse betingelser, har anlægget en varmeydelse på 62,81 kW, en COP på 3,76 og dermed en køleydelse 46,1 kW. Der nedlægges slanger i 1.150 m² gyllekanaler og køleeffekten er dermed 40,1 W/m². Ammoniakreduktionsprocenten i driftstiden beregnes efter følgende formel:

$$0,85X - 0,004X^2 \quad (\text{hvor } X \text{ er køleeffekten i W/m}^2)$$

Anlægget har dermed en ammoniakreduktionsprocent på 27,65 %. I IT-ansøgningen er ammoniakreduktionen indtastet med 8,5 % i årsgennemsnit ved 8.760 timer (svarende til 365 dage). Antallet af driftstimer skal dermed være $8,5 / 27,65 \times 8.760 = 2.693$ driftstimer/år

Kommunen vurderer, at den anførte reduktion af ammoniakfordampningen er realistisk og stiller følgende vilkår vedrørende anvendelse af gyllekøling.

10. 3/5 af gyllekanaler i alle staldafsnit - svarende til i alt 1.150 m² - skal forsynes med køleslanger der forbindes med en varmepumpe
11. Varmepumpen skal levere en køleeffekt på mindst 40,1 W/m²
12. Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af årlig driftstid
13. Den årlige driftstid skal være mindst 2.693 timer
14. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
15. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
16. Ved udskiftning af varmepumpen skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift
17. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.
18. Registreringen fra timetælleren, den skriftlige serviceaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige service rapporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

6.1 AMMONIAK OG NATUR NÆR ANLÆGGET

Beregninger foretaget i IT-ansøgningen (skema 104259) viser, at fordampningen af ammoniak fra nudriften er på 4.736 kg N/år og i ansøgt drift 4.142 kg N/år. Projektet medfører således et fald i NH₃-emissionen på 594 kg N/år. Nudrift svarer her til den produktion der blev godkendt med miljøgodkendelsen fra 2010. Set over en 8-årsperiode stiger N-emissionen fra 3.678 til fremover 4.142 kg N/år (skema 94823). Over en 8-årsperiode er der dermed tale om en stigning på 468 kg N/år.

Der er et generelt krav i Husdyrbrugsloven om, at der skal ske en 30 % reduktion af NH₃-emissionen i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 som udgangspunkt. Reduktionskravet gælder som udgangspunkt for udvidelser samt for stalde, som renoveres. I forhold til ændringen Donstedvej 60 er dette reduktionskrav overholdt. Der er i miljøgodkendelsen stillet en række vilkår vedrørende dyrehold, staldd typer, fodring m.m. der er en forudsætning for at reduktionskravet er opfyldt.

Husdyrgodkendelsesloven har udpeget visse naturarealer og inddelt dem i 3 kategorier, samt angivet beskyttelsesniveauer i forhold til de forskellige kategorier af natur. Derudover skal kommunen vurdere de resterende beskyttede naturtyper i forhold til naturbeskyttelsesloven.

Naturen omkring ejendommen består af småsøer og nogle større og mindre skovområder. Der er ingen fredninger i området. Baggrundsbelastningen i dette område er på 14,5 kg N/ha/år.

Der er foretaget beregninger af ammoniakdepositioner (tabel 4) på de nærmeste naturarealer samt til de naturarealer hvor der forventes at kunne være en problemstilling. Punkternes placering fremgår af figur 2. Beregningen er foretaget i skema 94823 og viser således udviklingen over 8-årsperioden. Totaldepositionen er ens i begge scenarier. Når der alene ses på udviklingen siden den seneste udvidelse af husdyrbruget (skema 104259) er der tale om en reduktion i N-depositionen som følge af, at N-emissionen falder i forbindelse med de ansøgte ændringer. Der er foretaget en besigtigelse af de relevante naturarealer.

Der er foretaget en vurdering af, hvilken kategori (1, 2, 3 eller øvrig natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3) de forskellige naturarealer hører til og til projektets naturpåvirkning generelt. Ifølge § 11, stk. 3 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug skal beskyttelsesniveauerne i bilag 3 til bekendtgørelsen overholdes.

TABEL 4 BEREGNING AF N-DEPOSITION TIL NÆRMESTE NATURAREALER

Pkt. (se kort)	Kategori	Naturtype	Beregnet merdep. (kg N/ha/år)	Beregnet totaldep. (kg N/ha/år)
1	§3	Sø	0,1	0,3
2	3	Skov	0,0	0,2
3	3	Skov	0,0	0,2
4	3	Skov	0,1	1,2
5	3	Skov	0,1	1,0
6	§3	Sø	0,1	1,0
7	3	Overdrev	0,0	0,4
8	§3	Sø	0,0	0,3
9	3	Skov	0,2	1,4

FIGUR 2 PLACERING AF NATURPUNKTER DER ER REGNET N-DEP TIL

Der er ingen **kategori 1-natur** i nærheden. Der er ingen **kategori 2 natur** i nærheden. Søerne er besigtiget og ingen af dem er lobeliesøer.

Ammoniakfølsomme naturtyper, der ikke er omfattet af kategori 1 og 2, er **kategori 3 natur**. I forhold til kategori 3-natur skal kommunen foretage en konkret vurdering af om der skal fastsættes krav. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er $> 1,0 \text{ kg N/ha/år}$, men ikke stille krav om en merdeposition $< 1,0 \text{ kg N/ha/år}$.

Skoven i pkt. 2, 3, 4, 5 og 9 samt overdrevet i pkt. 7 er kategori 3 natur. De modtager alle $< 1 \text{ kg N/ha/år}$ i merbelastning og afskæringskriteriet er dermed overholdt.

Øvrig natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3 (enge, øvrige søer og strandenge)

Ifølge DMU er den faglige vurdering, at det vil være vanskeligt at påvise en effekt på et naturområde, som følge af belastning fra en enkelt kilde, ved en merbelastning på $< 1 \text{ kg N/ha}$. Det er altså Frederikshavns kommunes vurdering, at §3 i naturbeskyttelsesloven umiddelbart vil være overholdt ved en ammoniak merbelastning på $< 1 \text{ kg N/ha/år}$ til naturarealer.

Alle §3-arealerne modtager $< 1 \text{ kg N/ha/år}$ og udvidelsen vil dermed ikke medføre en tilstandsændring på de beskyttede arealer.

Natura 2000 områder og bilag IV-arter

Det nærmeste Natura 2000-område ligger omkring 7 km øst for anlægget. Grundet afstanden vurderer Frederikshavn Kommune ikke, at der er nogen påvirkning af udpegningsgrundlaget for området.

En række dyr og planter omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring det ansøgte anlæg. På baggrund af faglig rapport nr.

635 fra DMU samt øvrigt kendskab til området vurderes umiddelbart, at det kunne være: Spidssnudet Frø, Markfirben, Odder, Dværgflagermus, Skimmelflagermus, Sydflagermus, Brunflagermus, Vandflagermus.

Det ansøgte projekt vurderes at have en neutral effekt på levesteder samt yngle- og rasteområder for de nævnte arter. Dette tilskrives, at projektet vurderes ikke at medføre nogen ændring i naturtilstanden af nærliggende naturarealer. Potentiel forekomst i området af de nævnte bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og udyrkede arealer i øvrigt.

Kommunens samlede vurdering

Kommunen har vurderet, at udvidelsen ikke vil modvirke målsætning om gunstig bevaringsstatus for naturtyper eller arter, der er på udpegningsgrundlaget for nærmeste Natura 2000-område. Kommunen har desuden vurderet, at projektet ikke vil føre til en væsentlig påvirkning af naturarealer, herunder kategori 1-, 2- og 3-natur.

Frederikshavn Kommune vurderer, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

En forudsætning for ovenstående beskrivelse og vurdering af påvirkningen af beskyttet natur omkring ejendommen er, at den beregnede ammoniakfordampning er på 4136 kg N om året. Denne ammoniakfordampning er et resultat af sammensætningen af dyreholdet, valg af staldd typer, staldd teknologi, foderkorrektioner, afgræsningsstrategi, m.m.

6.2 LUGT

Miljøstyrelsens ansøgningssystem (skema 94823, version 2) har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige områder, se tabel 5. Her ses også de målte afstande til den nærmeste områdetype. Geneafstanden måles fra et vægtet lugtcentrum på ejendommen (typisk centrum af staldanlægget) og til nærmeste punkt hos naboen eller på zonegrænsen. Placering af de naboer m.v. der er markeret i forbindelse med beregning af lugtgeneafstanden fremgår af figur 3.

TABEL 5 LUGTGENEAFSTANDE

Områdetype (Beregningsmodel)	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand
Byzone / Sommerhusområde (NY)	960 m	>2.000 m
Samlet bebyggelse (NY)	663 m	>1.500 m
Enkelt bolig (NY)	378 m	>1.000 m

FIGUR 3 PLACERING AF NABOER, SAMLET BEBYGGELSE SAMT BYZONE SOM DER ER REGNET LUGTGENEAFSTAND TIL

Som det fremgår af ovenstående tabel overholder den ansøgte produktion lovens minimumskrav til lugtgeneafstande i forhold til de angivne områdetyper. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne. Der er stillet følgende vilkår vedrørende lugt fra anlægget.

19. Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at stier, foderarealer m.v. holdes tørre, at dyrene holdes rene, at støv- og smudsbelægning i staldene fjernes, og at fodringssystemer holdes rene.
20. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.
21. Ejendommen skal på kommunens forlangende sørge for, at der bliver lavet lugtmålinger og/eller beregninger til vurdering af gener. Udgifterne til måling, beregning og afrapportering afholdes af ejendommen.

Periodiske lugtgener kan forekomme, når der pumpes gylle til og fra gylletankene, samt når der spredes gylle på markerne. Bedriften skal overholde de generelle regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen vedr. blandt andet tidspunkter for udbringning af husdyrgødning på arealer nærmere end 200 m fra

byzone samt områder i landzone udlagt til boligformål. Det er kommunens vurdering, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår i forhold til lugt.

6.3 FLUER OG SKADEDYR

Der er ingen ændringer i forhold til miljøgodkendelsen af 17. februar 2010.

6.4 TRANSPORT, STØJ, STØV OG LYS

Der er ingen ændringer i forhold til miljøgodkendelsen af 17. oktober 2010.

7 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Gennem Husdyrbrugsloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT (bedst tilgængelig teknologi). BAT er berørt i flere af de tidligere afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation hertil.

Idet der er tale om et IE-husdyrbrug, skal kommunen lægge relevante BAT-konklusioner der er offentliggjort af EU-Kommissionen i EU-Tidende til grund i forbindelse med godkendelse. Den seneste BAT-konklusion er offentliggjort den 21. februar 2017 og er implementeret i husdyrlovgivningen.

Ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk beregner den vejledende BAT-emission for kvælstof med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier. – se tabel 6.

TABEL 6 BEREGNING AF BAT-NIVEAU FOR NH₃-EMISSION

Staldanlæg	Antal dyr	Standardemission pr. dyr (kg N)	Korrektionsfaktor	Samlet emission (kg N/år)
Renoveret stald, smågrise	13.300	0,0366	0,68	333,32
Renoveret stald, slagtesvin	13.300	0,2697	1,06	3.811,17
Ialt	-	-	-	4.144,4

Den ansøgte produktion medfører en emission på 4.142 kg N/år. Det ansøgte husdyrbrug overholder således det vejledende BAT-niveau, hvorfor der ikke som udgangspunkt er anledning til at antage, at det er BAT at lave yderligere tiltag til reduktion af N-emissionen på ejendommen.

For fosfor vurderes det i forhold til BAT, at det alene er omkostningsneutrale teknikker til reduktion af fosfor, der er relevante. Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for fosfor, svarer til et indhold i husdyrgødningen af lager fra slagtesvin og smågrise på henholdsvis 22,3 kg P/DE og 29,2 kg P/DE. I den konkrete sag svarer det til ialt 9.263 kg P. Ifølge beregningen i IT-ansøgningssystemet er der en produktion på i alt 8.172 kg P af lager. Da dette ligger lavere end BAT-emissionsniveauet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til BAT for fosfor.

I tidligere afsnit af miljøgodkendelsen er BAT i forhold til staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning og forbrug af vand og energi gennemgået. Management og egenkontrol er gennemgået i miljøgodkendelsen fra 2010 – der er ingen ændringer i forhold til dette. Det er samlet set kommunens vurdering, at husdyrbruget lever op til kravet om anvendelse af BAT.

Vær opmærksom på, at idet der er tale om et IE-brug, er der krav om at bruget skal have et miljøledelsessystem. Kravet skal være opfyldt senest den 21. februar 2021.

Der stilles følgende vilkår til husdyrbruget som følge af dets status som IE-husdyrbrug:

22. Hvis et eller flere af godkendelsens vilkår ikke overholdes, skal det straks indberettes til tilsynsmyndigheden. Husdyrbruget skal straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes.